

עין משפט
נר מצוה

פרד:

המגרש פרק תשיעי גיטין

מסורת הש"ס

(6) [מפסחה פ"ד],
(7) [מפסחה פ"ד],
(8) [מפסחה פ"ד],
(9) [מפסחה פ"ד],
(10) [מפסחה פ"ד],
(11) [מפסחה פ"ד],
(12) [מפסחה פ"ד],
(13) [מפסחה פ"ד],
(14) [מפסחה פ"ד],
(15) [מפסחה פ"ד].

ולאכי כזה למעוטי פלוני. דליתו גט עד שזיעבל לו זדידה להשמירו
במזון ושאנה נהימר: וסיוסן ליה כו'. נהי נמי דלפטר לה לקיימו
בלאיסור מיהו תנאי היכי הוה הא הוה ליה מנהג על מה שכתוב בתורה
וקיימא לן תנאו כגיל: דודאי קא עקר. שהרי מסר לה קידושין והרי
היא אשמו להחמיר כגילין וכו' אמני
ע"מ שלא יתחייב הוה ליה עקר:
מאן סנא. דלרין ליעלו הימנה ולא
קמי נאמירה זעלמא שיחזור ויאמר
לה הרי את מותרת לכל אדם: ר"ש
כן אלעזר היא. כפרק הורקא אמר לה
כמי שטר חוב זה כו': אפילו סימא
כמי דפליג התם עליה דר"ש כן
אלעזר: וליכון אמר. רב כהנא
שהיה משלם מבגל שעלה לא"י ללמוד
תורה מרבי יוחנן כדאמרין בהגוזל
בתרא (גי' דף ק"ח): ושאל ממנו הרבה
דברים ועליו קא"ר יוחנן בכל דוכמי
דילכון אמר: שאני כהא. משום הכי
לרין לחזור וליעלו דקנאמו בנמינה
קמימא ליפסל צו לכהונה הילך אי
לאו דהדר שקיל לה מינה לא מהניא
תנאי דרשון אכל ההוא דהורקא לן
זמנה צו ללכו: ככמו כחובו פני.
דוקא כתבו כחובו הוא דלית ליה
מקנאמא אכל לא כתבו כחובו אפילו
אמר לעדימ ע"מ כן אינו נפסל כדן
ובלנד שאמר לה בשעת מפירה הרי
את מותרת לכל אדם: הני מילי.
דנעתינ כתבו כחובו ולא מיפסל כמאי
דלמר לקסדי לכחובו ע"מ כן היכא
דלמר לאמר כמינת התורף ע"מ שלא
מנשאי לפלוני דליון דנכתב עיקר
הגט קודם הזכרת תנאי לא מיפסל
כמאי דלמר לקסדי לכחובו ע"מ כן
אי לא כתבי ליה כחובו כהדיא: אפילו
על ספ. שהרי ערק הגט ע"מ כן
נכתב: קמ"ל. רב ספרא כחובו
דוקא קאמר: שסוקי שפסיק. נוסו צו
שלא זיכיר שום תנאי: ופולני כגט.
אם כתבו כחובו ואפילו נתקיים
התנאי: חוק שפוסל כגט סה. דהוי
שיזר כגט: מחלוקת. דע"מ דכבי
ורבנן כשכתבו לפני התורף:
ואוקימנא

מוסף רש"י

עד שיטילו הימנה
ויחזור ויתנוגלו לה. הואיל
ופל ליה שלם כהכפר
(לעיל ע"ה).

תוספות ר"ד

תוספות ר"ד (ע"ה)
תורפו של גט על
הנאי כאילו נתנו לה
על זה התנאי (מאי דמי
ורוקא בחוק הוא ופסיל
רב ע"פ לפני התורף
משום דקסבר דכמאן
דאיכתיב תורפו של גט על
זה התנאי דמי אבל גט צ"ס
ושאר תנאים לא פסל צ"ס
אפילו לפני התורף דהא
(א) [אפילו] יבדיה לה
על תנאו זה לא מיפסיל
ואורא רבא לטעמיה
דאמר ליה רבא ליה
דכתיב גיטי שתוקי שתוקי
לבעל עד דכתיבתי ליה
לתרפיה גינאש פי דאי
אתי שום תנאי בעת
כתיבת תורפו של גט
צריכה האשה לקיים אותו
הנאי ואם רוצה הבעל
לחזור ממנו אינו יכול
לגרשה באותו גט עד
שיכתוב לה גט אחר
והלכתא כרבא ומאי דאמר
רבא לקמן מחלוקת לאחר
(הורקא) אבל לפני התורף
דברי הכל פסול דרשמע
דכל תנאים דרשמע
פוסלין לפני התורף דוקא
בכתיבה קאמר ולא פסול
אישתחא השתא רבא:
פסול לפני התורף אפילו
ע"מ וכל תנאים פוסלין
לפני התורף בכתיבה אבל
ע"מ לא אלא שצריך
שיקיים אותו התנאי
שכתב הגט עליו: חז"ל
כל התנאים פוסלין בני
דברי רבי יחזקאל כל
שפסול כהא פוסל כהא
אכתיב פוסל כהא
אינו פוסל כהא בתור
שפסול ע"פ פוסל כהא

והיפוך ליה דהוה סתנה ע"י מה שכתוב בתורה. אומר ה"ר
אלחנן דקרט את כסותי סע"מ לפטור אש"כ דמקין חשיב
לכו גמרא בערבין (דף ו'): מלוה כמובה בתורה מ"מ לא חשיב מתנה
על מה שכתוב בתורה כיון שזמול כהדיא אכל ודאי אם היה אומר רבי
את כסותי ע"מ שאין לך עלי דין נזק
חשיב מתנה על מה שכתוב בתורה
כמו בעל מנת שאין לך עלי אוגלא:
אמר חזקיה ר"ש בן אבעור היא.
הא דמניו בפ"ק (לעיל דף ה':)
ולקמן (דף פו.) נמי מיימי המביא גט
ולא אמר בפני נכתב וכו' כ"ל יעשה
יעלנו הימנה ויחזור ויתנוגלו לה אמאי
אפילו כדני דכיון שניתן הגט כהילכתא
מן התורה מה שהוה אומר אמר
הנמינה בפני נכתב וכפני נחמס לא
היה מועיל כלום ועוד דלית דוקא
כשיאמר בשעת נמינה מידק דייק:
רבי יוחנן אומר אפילו סימא רבי
ד"רבון אמר. מתוך פירוש
הקונטרס משמע דלחזקיה רבו היה
אומר כן דעלה קאי לפי שרז כהנא
היה מבגל וחזקיה גס הוא היה מבגל
כדלמר כהנא (דף כ. דף מה.) עלו
ר' מיש ונניו ויסקדה ואין נראה לר"י
דהא מסתמא כשפטר רב כהנא לר'
יוחנן כמה ספיקות ששלם כדלמר
נכחול בתרא (בי"ק דף ק"ז): כבר
נפטר חזקיה דליתו קיים לא היה
שאל ספיקותיו ר' יוחנן מרב כהנא
אלא מחזקיה שהיה רבו כדלמר כלא
קשרים (שבת דף קנ"ג): דקא"ר יוחנן
כבר שנית לנו כגילין וכו' רב כהנא לא
היה מנת חזקיה ויבשג לפני רבי
יוחנן ור' יוחנן בעלמו לא היה בעל
יעיבה בעד שחזקיה קיים אלא נראה
שלתמלידיו מבגל שהיו לפניו היה
אומר ר' יוחנן דילכון אמר כן כמו
שפירש ר"מ בקידושין בפ"ק (דף טו):
הא לן והא לכו ואש"כ דנכתב כפרק
קדשי חזקיה (דף טו.) אמר ר' סליק
רב כהנא אשכחיה לר' יוחנן ברבי משמע
שצ"ס ברבי ע"מ דליון קיים והוא
היה גדול ואפילו מר' מיש אינו של
חזקיה דהא אגמיה ספר תהלים
כדלמרין בפ"ק דקידושין (דף נג.)
ואין נראה כלל שהיה מנת ר"ש ולמד
לפני ר' יוחנן שר' יוחנן היה לרין לרב
כהנא דלגמריה כל ספיקי דהוה ליה
אלא י"ל דשני פעמים עלה רב כהנא
לארץ ישראל: א"ר כהנא בתרבו

מוסף רש"י
עד שיטילו הימנה
ויחזור ויתנוגלו לה. הואיל
ופל ליה שלם כהכפר
(לעיל ע"ה).

תוספות ר"ד

תוספות ר"ד (ע"ה)
תורפו של גט על
הנאי כאילו נתנו לה
על זה התנאי (מאי דמי
ורוקא בחוק הוא ופסיל
רב ע"פ לפני התורף
משום דקסבר דכמאן
דאיכתיב תורפו של גט על
זה התנאי דמי אבל גט צ"ס
ושאר תנאים לא פסל צ"ס
אפילו לפני התורף דהא
(א) [אפילו] יבדיה לה
על תנאו זה לא מיפסיל
ואורא רבא לטעמיה
דאמר ליה רבא ליה
דכתיב גיטי שתוקי שתוקי
לבעל עד דכתיבתי ליה
לתרפיה גינאש פי דאי
אתי שום תנאי בעת
כתיבת תורפו של גט
צריכה האשה לקיים אותו
הנאי ואם רוצה הבעל
לחזור ממנו אינו יכול
לגרשה באותו גט עד
שיכתוב לה גט אחר
והלכתא כרבא ומאי דאמר
רבא לקמן מחלוקת לאחר
(הורקא) אבל לפני התורף
דברי הכל פסול דרשמע
דכל תנאים דרשמע
פוסלין לפני התורף דוקא
בכתיבה קאמר ולא פסול
אישתחא השתא רבא:
פסול לפני התורף אפילו
ע"מ וכל תנאים פוסלין
לפני התורף בכתיבה אבל
ע"מ לא אלא שצריך
שיקיים אותו התנאי
שכתב הגט עליו: חז"ל
כל התנאים פוסלין בני
דברי רבי יחזקאל כל
שפסול כהא פוסל כהא
אכתיב פוסל כהא
אינו פוסל כהא בתור
שפסול ע"פ פוסל כהא

מוסף רש"י

עד שיטילו הימנה
ויחזור ויתנוגלו לה. הואיל
ופל ליה שלם כהכפר
(לעיל ע"ה).

תוספות ר"ד

תוספות ר"ד (ע"ה)
תורפו של גט על
הנאי כאילו נתנו לה
על זה התנאי (מאי דמי
ורוקא בחוק הוא ופסיל
רב ע"פ לפני התורף
משום דקסבר דכמאן
דאיכתיב תורפו של גט על
זה התנאי דמי אבל גט צ"ס
ושאר תנאים לא פסל צ"ס
אפילו לפני התורף דהא
(א) [אפילו] יבדיה לה
על תנאו זה לא מיפסיל
ואורא רבא לטעמיה
דאמר ליה רבא ליה
דכתיב גיטי שתוקי שתוקי
לבעל עד דכתיבתי ליה
לתרפיה גינאש פי דאי
אתי שום תנאי בעת
כתיבת תורפו של גט
צריכה האשה לקיים אותו
הנאי ואם רוצה הבעל
לחזור ממנו אינו יכול
לגרשה באותו גט עד
שיכתוב לה גט אחר
והלכתא כרבא ומאי דאמר
רבא לקמן מחלוקת לאחר
(הורקא) אבל לפני התורף
דברי הכל פסול דרשמע
דכל תנאים דרשמע
פוסלין לפני התורף דוקא
בכתיבה קאמר ולא פסול
אישתחא השתא רבא:
פסול לפני התורף אפילו
ע"מ וכל תנאים פוסלין
לפני התורף בכתיבה אבל
ע"מ לא אלא שצריך
שיקיים אותו התנאי
שכתב הגט עליו: חז"ל
כל התנאים פוסלין בני
דברי רבי יחזקאל כל
שפסול כהא פוסל כהא
אכתיב פוסל כהא
אינו פוסל כהא בתור
שפסול ע"פ פוסל כהא

שיאנו פוסל על פה אינו פוסל כגט ע"מ דכבי
סבר גורינן ע"מ אמו חזין ורבנן סברי לא גורינן ע"מ אמו חזין אבל לאחר התורף
דברי

אע"פ שחזר ומחקר פסול. פירוש לפי
אבל שאר מחקין כגט רק שיעשה קיום המחק לפני שירי וקיים ומ"מ נהגו העולם להחמיר: מיהו דתיבא הני מילי אאחר התורף.
פי' כשאמר הבעל אחר התורף אכל אמר הבעל לפני התורף אפילו בעל פה שלא כתבו הסופר פסול שעל תנאי זה כתבו ואין זה כריתות
קמ"ל דלפ"ה כשר דסופר לא כתב אלא ע"מ כמו שאמר הבעל בסוף וכיון שחזר בו שער ומ"מ אע"ג דמתני' איירי לפני התורף כתבו לאחר
התורף נמי פסול כדלמרין בסמוך ואיבעית אימא לאחר התורף ודכרי הכל ור' ירמיה כבר כרז ספרא דהכא: שתורקי שתקיה אבע"ג
בו'. בכל שאר תנאים איירי כדפי' בקונטרס ורבה לטעמיה דלפני התורף גזר ע"מ אטו חזין לרבנן דרבי: כל התנאים פוסלין כגט.
פירש בקונטרס שנכתב גט ואפילו נתקיימו התנאים ואין נראה לרבינו יצחק דמה שייך לגזור בע"מ שמתני' לי מתאים זה וכו'אלא צו אטו
חזין כיון שאין שם שיזר כמו בחזן ולא היה שייך כלל בשאר תנאים לגזור אטו חזין אם לא ע"מ שלא מינשאי לפלוני גרידא דהוי שיזר ועוד
קשה לרבינו יצחק דל"כ אפילו בעל פה נמי נגזור אטו חזין ויפסל כל גט שיש בו תנאי אפילו על פה אפילו נתקיים התנאי ובסמוך מכשיר ר'
ירמיה ע"מ אחר התורף אפילו לרבי אפילו כתבו כחובו ועוד מדקא מהדרי ליה רבנן כל שאינו פוסל על פה אינו פוסל כגט כדלמר ר' יוחנן
פה מודה לכו רבי חזקיה פוסל ונראה לר"י דכל תנאים אם נתקיימו אפילו כתבו גט כשר כמו בעל פה דלא שייך לגזור אטו חזין כדפירשנו
והכא כלא נתקיים התנאי קאמר רבי דפוסלים כגט כשנכתבו ואינם דאין מועלת מחזקה בהם כי היכי דאיהו מועלת בחזן דגורין מחזקה
דע"מ אטו מחזקה חזן ומכ"כ חזן שפוסל בעל פה פירוש בשעת נמינה פוסל ככתב אפילו נתמק מחזק משום דלא נכתב לשם כריתות ע"מ שאין
פוסל על פה משום דהיי כריתות אינו פוסל ככתב אע"פ שדלעת התנאי נכתב אין נפסל כדן כיון שחזר ומחקר אע"פ שלא קיימה ולא דמי
לעל מנת שמתני' לי מתאים זה וכו' ואמר מחזין לך דלמרין כמי שאלחו (לעיל דף ע"ד): דלינה מגורשת נמינה ודוקא בשעת נמינה אבל
נכתב תנאי כגט קודם הנמינה וכו' חזן מה התנאי ומחקר כבר ואינה צריכה לקיים אלא רק מה שמתנה עמה בשעת נמינה שזו חלים הגירושין:
אבל אחר התורף דברי רבא בשר. נראה לרבינו יהודה דכשר אפילו אמר הבעל קודם כתיבת התורף דכחון נמי ליכא פסולא דאורייתא
אלא כשנכתב קודם התורף אבל נכתב אחר התורף אפילו אמר בעל קודם לכן לא חשיב נכתב שלא לשם כריתות דאין דעת
הסופר לשם תנאי וחזן לפלוני בשעת כתיבת התורף חזן שלא כתבו גט עדיין וכו' דכחון ליכא פסול דאורייתא כג"מ הוי כשר דלא
גורין גזירה לגזירה ותעד דרב ספרא דלעיל דקאי כר' ירמיה דהכא סבר לעיל דבעל פה אינו פוסל אלא כגט דלפני התורף אבל
נכתב כלל וכו"ה כשנכתב אחר התורף שלא נפסל מן התורה מפני שאמר תחילה על פה ומיהו לרבא ודאי אמר הבעל לפני התורף ד"ה
פסול אפילו נכתב אחר כך דלרבא פסול אפילו על מנת אפילו בעל פה שלא נכתב כלל לא בתחילה ולא כסוף כשלא נתקיים התנאי:
דברי